ŽINIOS

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1026 - Tel. 4-8320 — Preço Cr.$1,00

METAI II — São Paulo, Brasil, 1948 m. Rugsėjo mėn. (Setembro) 18 d. — Nr. 65

Tarptautine padetis vis dar neaiški

NEW YORK.—Ateinančią savaitę prasidės Vieningų Tautų Organizacijos visuotini susirinkimai - asamblėjos. Šį kartą Paryžiuje, Chaillot rūmuose, kurie, tapdami VTO būstine, gavo ir Vieningų Tautų teritorijos teises. V. T. Saugumo Taryba čia posėdžiauja jau nuo rugsėjo 16 d.

INDIJA.— Indusų kariuomenė įsiveržė į Hyderabad valstybę, esančią Indostane ir sudarančią atskirą nepriklausomą politinį vienetą Indijos teritorijos viduryje. Karas eina. Hyderabado kariuomenė ir šauliai "razakars" atkakliai priešinasi, bet indusų motorizuoti daliniai penktadienį vietomis buvo įsiveržę iki 150 ir 170 km. Hyderabad skundžiasi V. T. Saugumo Tarybai ir prašo Anglijos vyriausybę sulaikyti indusų invaziją.

ROMA, 17. — Šį šeštadienį Italijoj turi prasidėti visuotinas 24 valandų streikas. Protestuojama prieš darbdavių atsisakymą pakelti darbininkams atlyginimus.

BERLYNAS. — Incidentai tarp rusų ir amerikiečių kareivių pasikartoja vis dažniau. Pereitą savaitę vyko komunistų, antikomunistų ir vėl komunistų manifestacijos. Komunistinis perversmas Berlyne, kaip teigia sovietų diriguojami vokiečių komunistų vadai, įvyksiąs lapkričio mėnesį tuoj po JAV prezidento rinkimų. Berlyno komendantų techniški pasitarimai nutrūko, vėl tariamasi Maskvoje. JAV vis plačiau skleidžiamos mintys nutraukti Berlyno blokadą pasiunčiant į jį iš Vakarų Vokietijos šarvuotus transportus, bet Londone tikima kad blogiausiu atveju, Berlyno byla turės būt perduota V. T. Asamblėjai Paryžiuje.

LONDONAS. — 80.000 kareivių, kurie turėjo būt demobilizuoti, karo tarnyboje palikti dar trims mėnesiams. Britų vyriausybė atnaujina Pilietinę Gynimosi Tarnybą veikusią karo metu. Įsakė žinovams paruošti planus naujų požeminių priedangų, kuriose gyventojai, konflikto metu, galėtų pasislėpti nuo atominių bombų. Anglija ima statydintis milžiniškus raketinius lėktuvus, kurių greitis ir veikimo spindulys bus tokie, kokių lig šiol dar ne pasiekė jokie lėktuvai.

PARYŽIUS, 17. — Naują Prancūzijos ministrų kabinetą sudarė Henri Queuille iš vidurio partijų žmonių. Komunistai ir degaulistai neįėjo. Prancūzijos 1948 m. balanse deficitas siekia 115 bilijonų frankų. Naujoji vyriausybė pasiryžusi atleisti daug valdininkų, apkarpyti visas antraeiles valdžios išlaidas, suvaržyti prabangos daiktų įvežimą apdedant ypatingais muitais, pakelti tiesioginius mokesčius nuo pajamų ir imtis kitų skaudžių priemonių deficitui sumažinti. Bet bijoma, kad ir naujojo kabineto finansų stabilizavimo programa nebūtų parlamento atmesta. Šalyje vėl prasideda streikai. Degaulistų ir komunistų susidūrimai provokuoja Prancūzijos vidaus karą.

PRASIVERŽĖ?...

DP laibraščiai paskelbė sensaciją, kaip būrelis lietuvių partizanų sukaudami skaitlingus rusų NKVD būrius prasiveržė į Lenkiją ir po smarkių kovų su lenkais iš čia trys gyvi pasiekė V. Vokietiją. Dabar kiti šį "romaną" persispausdina.

Ekskursija Šiaures Amerikon

Pirmadienį, rugsėjo 20 d. iš Santos į JAV išvyksta skaitlinga Brazilijos pramoninkų ekskursija. Pakeliui apsistos Rio de Janeire ir Recife. New Yorką pasieks spalių 4 d. Spalių 10 d. išvyks į Kanadą—lankysis Montrealyje, Quebeque, Ottawoje, Toronte. Spalių 17-tą aplankys Niagaros krioklius ir, grįžus į JAV, spalių 18-20 bus Detroite, Chicagą lankys 21-22, Washingtoną—22-25, Philadelphią—27, vėl grįš į New Yorką [28], o iš čia lapkričio 4 d. išplauks į Braziliją.

Mus ši ekskursija domina tuo, kad tarp šimto Brazilijos industrijos atstovų yra ir mūsų Kazimieras Naruševičius, S. Paulo priemiestyje Vila Bela esamo stambaus geležies išdirbinių fabriko "Industria Casimiro Naruševičius" savininkas. Tiesa, K. Naruševičius yra jau Brazilijos pilietis, bet tai jam nekliudo būti geru lietuviu, kaip ir JAV lietuviams kad nekliudo do JAV pilietybė.

ŽINIŲ redaktorius, ketvirtadienį aplankęs įžymųjį mūsiškį pramonininką jo fabrike, pastebėjo dabar montuojamus naujus cinkavimo ir galvanizavimo skyrius. Fabrikas laukia naujų moderniškiausių mašinų. Taigi, greta bendrų ekskursijos tikslų susipažinti su JAV industrija, K. Naruševičius turės ir grynai savų. Be to, nori pasimatyti su giminėmis. JAV turi dėdes Kazimierą ir Motiejų Naruševičius, Kanadoje—pusbrolį Aleksą Naruševičių. Nori susitikti su jais. Ir, kiek laikas ir apystovos leis, stengsis pažinti Amerikos ir Kanados lietuvius, jų ekonominį progresą ir kultūrinę veiklą. Politika, kaip pareiškė redakcijoj per atsisveikinimo vizitą, visai nedomina.

KAZIMIERAS IR BRONĖ NARUŠEVIČIAI

Ekskursijos metu, iki K. Naruševičius sugrįš, fabriko vadovybe rūpinsis p. Bronė Paukštytė Naruševičienė, kuri ir šiaip, vyrui esant namie, padėdavo rūpintis namų ir užmiestyje turimo ūkio reikalais.

ŽINIOS savo bičiuliui linki laimingos ekskursijos!

S. B.

Paieškomi asmenys:

1. Apanavičius Pranas, kilęs iš Gudienų km., Kaišiadorių valsč., Trakų apskr., 2. Begonis Jonas, kilęs iš Svirplonių km., Žaslių valsč., Trakų apskr., 3. Bartkus Adomas, paeinantis iš Tauragės miesto, 4. Dobaičiai Andrius ir Albertas, kilę iš Pavištyčio km., Vištyčio v., Vilkaviškio apskr., 5. Gineitis Peter 45 m. amžiaus, 6. Grybauskas Leonas, 7. Heldkes Arturas, 8. Antanas Jasevičius, kilęs iš Kauno miesto, 9. Kurklietis Adomas, kilęs iš Obelių valsč., 10 Kaminskas Antanas, paeinantis iš Šiaulių miesto, 11. Kraševskis Jonas iš Smilgių miestelio, 12. Kuzma Antanas.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti **Consulado da Lituania** — *Rua Jaguaribe, 477*

ŽINIŲ nr. 2-63 buvo paskelbta 1780 paieškomų asm.

Apmokėta

RAŠTINĖ VILA ZELINA

Pardavimas namų ir sklypų 13-koje vilų S. Paulo priemiesčiuose. — Mokėjimas ratomis be nuošimčių. Sklypai užparduodami be įnešimo /entrada/ duodant po 5.000 plytų. Išsimokėti leidžiama net per 20 metų. Anksčiau negu ką pirksite, apsilankykite mūsų raštinėje, pasiteiraukite.

JOAQUIM SIZINO DE ARAUJO

Priima šiokiadieniais ir šventadieniais

Largo da Matriz - V. Zelina - Telefone 3-0710

Mekaniška Dirbtuve «STRAZDAS»

Atliekami visoki sviesavimo ir lietavojimo darbai su «Solda Eletrica e à Oxigenio»

Specialybė: Mašinos batų fabrikams, kibirai, skardos išdirbiniai, geležies gręžtuvai, šaltkalvystės ir kiti mekanikos reikmenys — *Galvanizacija su ugnimi*

Waldemar Strazdas

R. Feliciano Bicudo 28 — C. Post., 5603 — S. Paulo

Trav. Rua Ibitirama — Vila São Mauricio — Vila Prudente

TIPIŠKAS RUSŲ ORKESTRAS kasnakt nuo 21 iki 2 val. tik brolių **Adomo** ir **Petro Mateiku** bare.

BAR RIALTO

kur visumet linksma ir jauki aplinkuma.

Baras atdaras kasdien nuo 2 val. dienos iki 2 val. nakties.

Rua Victoria, 578

FONE 6-2296

SÃO PAULO

UŽKANDŽIAI - PIETŪS - VAKARIENĖ

Švaru, mandagus ir geras patarnavimas

Chopp PIRATA

Pça. Carlos Gomes, 180 - Tel. 6-2843 - S. Paulo

Laisvės kovotojai

1947 m. kovo 5 d. Garliavos valsčiuje Jurginiškių kaime įvykusiose kautynėse žuvę 3 Lietuvos laisvės kovotojai Antanas Kasperavičius, Povilas Stravinskas ir Kl. Maceina. Pagal MVD oficialų pranešimą partizanų Tarybų Lietuvoje buvę 40.000, bet jau 12.000 esą sunaikinta. Partizanai kovoja "iki paskutinio lašo kraujo". Sužeisti ar apsupti — susisprogdina, kad, juos atpažinus, nenukentėtų giminės ir draugai. Jeigu reikia bėgti, susprogdina ir žuvusių lavonus. Taip esą susisprogdinę 8.000 partizanų. MVD kiekviename valsčiuje turi 30-40 vyrų dalinius partizanams naikinti. Todėl dabar dauguma partizanų gyvena ramiai, dirba tarybiniuose ūkiuose, fabrikuose, net valdžios įstaigose, jie esą pavojingiausi, nes apsaugo ir painformuoja savo bendrus likusius miškuose, kurie vienur kitur lyg iš žemės išdygsta ir, atlikę savo užduotį, vėl pradingsta.

Pajurio ruožas

"Chicago Tribune" spaudos biuras praneša, kad visu Baltijos pajūriu Latvijoj ir Estijoj apie 10 km. žemės ruožas esąs ypatingoje SSSR kariuomenės globoje. Tame ruože iš senųjų gyventojų ūkininkų atimta viskas ir jie esą išvežti. Išimtis buvusi padaryta tik žvejams, bet ir jų laiveliai tikrinami jiems išplaukiant į jūrą ir grįžtant. Visur stovi daug kariuomenės, kasarmai apkasai, daromi sutvirtinimai. Talino, Parnau, Rekvero srityje daromi bandymai. Rekvero žibalo gamyba esanti padidinta penkis kart, kad pajėgtų aprūpinti Raudonąją Armiją. Rygos uoste esą pristatyta daug priešlėktuvinių pabūklų. Iš kitų "brolišku respublikų" ištremti ir čia atvežti darbininkai pajūrio ruože sudaro gyventojų daugumą. Iš Lietuvos į Švediją pabėgę žvejai ir valstiečiai, o taip pat vokiečiai, buvę rusų belaisviai, pasakoja, kad panašus "pajūrio ruožas" esąs ir Lietuvos teritorijoje.

Miré...

Vatikanas perdavė iš Amerikos gautą žinią, kad Sibire miręs Kaišiadorių vyskupas Mgr. Matulionis. Jis buvęs išvežtas 1947 m. Tai antras vysk. liet. žuvęs sovietų kalėjimuose. Pirmuoju buvo vysk. Borisevičius.

DR. ARDELIO FRANCISCO GUIDI

N. S. Aparecida ex-Umberto I ligoninės asistentas

Suaugusių ir vaikų gydymas — Moterų ligos — Akušerija — Operacijos.

Priimama kasdien 16-19 val.

AVENIDA ZELINA, 99

TAISOMI VISŲ RŪŠIŲ IR FIRMŲ

Radio Aparatai

Prityręs radio specialistas. Dvidešimt metų praktikos. Ką tik atvykęs iš Europos. Proga Vila Zelinos ir kitų rajonų lietuviams. Pigiausios kainos ir darbas garantuotas. — Kreiptis: Vila Zelina, p. JULIO Restorane.

ADOMAS VAGA

ANTROJO PASAULINIO KARO ISTORIJA

POEMA

ANTROJI DALIS

- VI -

Volga, Volga, mat rodnaja...
Jau sudužo nacių svajos:
Jos neperžengs vokiečiai,
Nors pasklido taip plačiai...

Piktas rudmarškinių tvanas
Siaučia lyg kad uraganas —
Dar ne vienas susvyruos
Nacių pragaro nasruos! —

Nuo Baltijos lig Juodųjų
Kyla skundas nekaltųjų:
Žmonės mirti pasmerkti,
Mat... "gyventi neverti"!

Žudo žydą, žudo lenką...
Nėr kas jiems paduotų ranką:
Institutuose mirties
Tautos laukia ateities!..

O, gi kas nenor gyventi?
Kas nenor dar žingsnio žengti?
Vyriška mintis galvoj:
Jeigu žûti, žût kovoj! —

Bruzda tautos, tarias žmonės:
Nesulauksime malonės...
Neišlaisvins mûs kiti,
Jei mes laisvės neverti! —

Ir miške, mieste bei kaime
Vyrai bando ginklo laimę:
Net po Mikelio batu
Gina laisvę pavergtų...

Sulėtėjo nacių srovės...
O gyvų žmonių tvirtovės
Kelia siaubą viduje,
Klupdo priešą kovoje...

Tik pažvelk į Stalingradą:
Jo griuvėsiai laisvę žada...
Štai, čia pat, prie jų, šale
Lûžta Wehrmacht'o galia. —

Gavo naciai čia per kelnes.
Bet tie naciai — tikras velnias:
Nors palûžo jų galia,
Jie negrįš gera valia.

Stalingrade gavę guzą,
Šaukias ungarus, prancûzus...
Į žiaurios kovos laukus
Grûdžia vis naujus pulkus.

Ir maskoliai jų negaili:
Jei prispyrė, lupą kailį...
Sibiriakai, ir kiti,
Siaučia, kaip vilkai, pikti...

Burzgia tankai ir lėktuvai,
Blizga durtuvai, kastuvai:
Karas žemėj ir danguj,
Fronte, užfrontėj, visur.

Kaujas vyras priešais vyrą.
Tam, kurio galva nusvyra,
Laisvė ir kapai čia pat...
Tėviškė jo — Stalingrad!

(Tąsa kitam numery)

VIC-MALTEMA vesi ar šalta, gaivina, maitina, stiprina

Reikalauk: cukrainėse, baruose, pienínėse

SAÚDE! FÔRÇA! VIGÔR!

Maltema Comércio e Indústria S/A

Rua José Paulino, 717 - Telefonas 51-7277 - SÃO PAULO

SVEIKATA — JĖGA — STIPRYBĖ

Maisto produktų ir gėrimų krautuvė.
Visoki vietiniai ir užsieniniai gėrimai. — Anglys.
PRISTATOMA Į NAMUS.
Savininkai Marija ir Jonas Buragai
RUA JAPÃO, 339 — Parque das Nações — Santo André
E.F.S.J. - Est. de S. Paulo — Adr. laiškams: Cx. Postal 167

EKSTRA TELEGRAMA:

Kadangi skautų vedami jaunimo pasilinksminimai LSB salėje, rua Lituania, 67, Moka, visų lietuvių pageidaujami, kaip pilnai padorûs ir kuklûs, šeimyniški, jie bus kas sekmadienį iki... pranešimo, kad pertraukiami. Pradžia 7 val. vakaro. Groja Lietuviškas Muzikantų Mėgėjų Orkestras.

Casa SPRINDYS

Iš autobuso N. 93 - tiesiai į krautuvę

Praça São José nr. 1
Vila Zelina

Čia atrasite viską kas reikalinga Jums ir Jūsų namams.

- Statybos medžiaga, dažai, įrankiai
- Elektros gaminiai, lempos, gaubtuvai, viela ir kit.
- Radio priimtuvai ir elektros aparatai
- Indai aluminijaus, porcelano, stiklo
- Batai, vyrams, moterims, vaikams
- Skrybelės
- Daiktai dovanoms ir smulkios galanterijos prekės.

CHOPP ANTARCTICA

Malonūs, gaivinantį, skoningi vietiniai ir užsieniniai gėrimai

Tik lietuvio savininko

B. NORKAUS *bare*

BAR VOLGA

Rua Aurora, 159 - S. Paulo

Fotografia "Bernardo"
ISTEIGTA 1890 M.

Daro nuotrauku padidinimus tamsiame ir ryskiame fone, spalvotus, su aliejiniais dazais, ir paprastus. Daro senu paveikslu reprodukcijas. Labiausiai lietuviu mėgiamas fotografas.

Arthur Schmidt

Kvieciamas atvyksta i namus, vestuves, geguzines, pokilius.

TELEFONES: 4-5576
Rua S. Caetano, 447 - S. Paulo

TARYBU LIETUVOJE

Lietuviai dirba

VILNIUS. — Prof. J. Kairiūkštis, ilgai tyrinėjęs odos tuberkuliozės /džiovos/ gydymo būdus, patiekia neobenzinolį, kaip efektingiausią vaistą. Benzinolis — iš benzininių medžiagų išskirtas prisotintų angliavandenilių mišinys, kuris, patekęs į žmogaus organizmą, kaip jaudiklis veikia kraujo gamybos organus ir labai pakelia ginamąsias organizmo jėgas. Doc. Gulbinas, jo vedamoje Vilniaus Valstybinio Universiteto odos ligų klinikoje, su šiuo preparatu jau gydė 58 ligonius, iš kurių 12 visiškai pasveiko, 18 žymiai pagerėjo ir tik 8-nių nepaveikė. Prof. J. Kairiūkštis ir doc. Gulbinas apie gydymą neobenzinoliu plačius pranešimus padarė C. Odos Tub. Inst. Maskvoje ir Tarybų Sąjungos Medicinos Mokslų Akademijos Tub. Institute. Žymūs tuberkuliozės žinovai profesoriai Bremeneris, Rosijanskis ir Vainšteinas, po to, pasisakė, kad paduotieji duomenys yra įtikinanti. O nesenai įvykusioje Vilniaus Valst. Universiteto medicinos fakulteto mokslinėje konferencijoje prof. Girdzijauskas, Dr. Horodničienė ir Dr. Runkevičius apie gydymą neobenzinoliu pateikė naujų teigiamų duomenų. Šį gydymo būdą greitu laiku pradėsiąs naudoti ir Maskvos Centrinis Odos Tuberkuliozės Institutas.

KAUNAS. — Skysto muilo šampūno gamybai seniau buvo vartojami tik kokosiniai riebalai, kuriuos tekdavo atsivežti iš kitų šalių Dėl to šio muilo gamyba buvo sustojusi, nors jis kir pyklose buvo nepamainomas. Dabar "Grožio" muilo fabrikas Kaune šampūną ėmė gaminti iš vietinių riebalų.

Grįžo...

Keturvalakių gyventojas Kostas Kailius ir to paties valsčiaus Geisteriškių kaimo valstiečiai—Juselis, Klimavičius, Meškevičius išvežti į Rusiją. K. Kailius nepersenai sugrįžo. Jis buvęs nuvežtas į Kuomi kraštą, už Uralo kalnų, kur medžiai jau nebeauga, o važinėja tik elniais ir šunimis.

Birželio mėnesį iš Prancūzijos grįžo Silvija Kairiūkštytė, žinomojo prof. Jono Kairiūkščio duktė. Irena Oškinytė ir jos vyras tebėra Sibire, nors jos tėvas Vincas Oškinis, buvęs "Lietuvos Ūkininko" redaktorius, vėliau gyvenęs Vokietijoje, jau grįžo.

Valdininkai nori pieno

T. Lietuvos valdžios ir Lietuvos komunistų partijos oficiozas "Tiesa" ir šią vasarą deda tokius "Pienocentro" ir LTSR Vartotojų Kooperacijos Sąjungos atsišaukimus:

"Piliečiai!

Pasistenkite greičiau atlikti einamojo mėnesio pieno pristatymus valstybei, o likusį pieną ir sviestą parduokite vartotojų kooperatyvams!

Piliečiai!

Jeigu jūs atlikote einamojo mėnesio pieno prievoles valstybei, pieno ir sviesto likuti geromis sąlygomis galite parduoti vartotojų kooperatyvams.

Kolektyviniai ūkiai ir valstiečiai, atlikę einamojo mėnesio pieno pristatymus valstybei, turi teisę pieną ir sviestą parduoti vartotojų kooperatyvams!"

Taigi... Teisę parduoti pieną Tarybų Lietuvos valstiečiai turi tik tada, kai nevalioja išgerti jo "tarybininkai"...

Am. "Vienybė" rašo:

Kad ūkininkai, kurie turėjo nemažiau 50 ha neturi teisės savo vaikų leisti į aukštąsias mokyklas.

Kad poetai Kazys Boruta ir K Jakubėnas esą nubausti po 10 metų kalėjimo.

Kad 1946/7 m. žiemą, pagal oficialius bolševikų duomenis, Kauno mieste ir apskrityje pasiplėšikavimo tikslu buvę nužudyta 890 žmonių.

Kad 1947 metais Tarybų Lietuvoje vidutiniškai gerai maitintis galėję tik 15 tūkstančių žmonių— profesorių, mokslininkų, artistų, literatų, komunistų partijos ir valdžios įstaigų valdininkų, kurie gaudavę papildomąsias maisto korteles.

Rep. K. R.

Móveis e Decorações Fama Ltda.

Vienintėlė São Pauly lietuvių stilinių baldų dirbtuvė. Dirbame tik pagal užsakymus įvairių stilių ir rūšių baldus. Darome butų ir komercinių įstaigų bei krautuvių įrengimus, vitrinas ir t t Darbas greitas ir garantuotas.

LIETUVIAMS NUOLAIDA

Rua João Annes, 144 (Alto da Lapa) Tel. 5-0358
São Paulo Onibus 36 Lapa ponto final

Visokių tipų lietsargiai vyrams, moterims ir vaikams

DIRBAMI IR PARDUODAMI

PETRO PALAIKIO

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS
"UNIVERSAL"

Rua Socorro, 17 - Santana - São Paulo (ponto fin onibus 43) Tel. 3-8411 recados

Trumpos pastabos apie Brazilijos indėnus

RAŠO SIMAS BAKŠYS

Šiomis dienomis S. Paulyje susiorganizavo Indėnų Bičiulių Draugija. Jos tikslas moksliškai studijuoti, o paskui išpopuliarinti turimas žinias apie indėnus, jų kalbas, kultūrą, meną, gyvenimo papročius, gabumus ir t.t. Ta proga ir su ŽINIŲ skaitytojais noriu pasidalinti trumpomis pastabomis, kurių taip šykštu nuotykių romanuose ir žavinančiose pasakose iš miš kinių gyvenimo.

Indėnų dar yra beveik visuose Brazilijos estaduose, arba valstybėse. Tikrų žinių nėra, bet spėjama, kad tų laukinių skaičius vi soje šalyje siekia iki 200 tūkstančių. Tirščiausiai gyvena jie Amazonas, Mato Grosso, Para' valstybėse, Territorio do Guapore ir Territorio do Rio Branco, bet nemažai yra ir Goiaz valstybėje, Territorio do Acre, gi kadaise buvusių galingų giminių likučių, be baigiančių sukaboklėti ar išmirti, dar užtinkama Bahia, Minas Geraes, šalies pietuose — Rio Grande do Sul, Parana, net S. Paulo valstybėje, trumpai sakant, visur kur tik yra kiek didesnių girių. Taigi, arčiau miestų ir tankiau apgyventų Atlanto pakraščių indėnai yra "civilizacijos" užguiti, taikosi prie jos ir sparčiai nyksta. Čia jie daug trapesni negu užsigrūdinę kaboklai /taip pat į džiungles sulindę žemdirbiai ar gyvulių augintojai, baltųjų, juodžių ir pačių indėnų mišinys, kurio odos spalva ir kultūros laipsnis priklauso nuo vienų ar kitų persvaros, miestų įtakos ir t.t./ Tik tolimesniu, dar nematuotų, girių vaikai vaikšto tvirtesniu žingsniu, gyvena laisvi ir sauvalingi Bet prie darbų miškuose, kai pavyksta juos prisipratinti, ir šie mažiau patvarūs už baltuosius, be to, mūsiškai sakant, tinginiai. Kai turi ką valgyti, dirbti jiems nėra prasmės.

Savo "namus" Brazilijos indėnai statosi pagal savotišką gyvenvietės planą, dažniausia pusračiu į aikštę. Tik laikinos medžiotojų ar žvejų palapinės padaromos po bile krūmu. Šiaip jų sodybas, arba malokas, sudaro kartais labai stylingos pašiūšės — apskriti ar keturkampiai ranšiai—vigvamai ir barakai. Tūlos giminės /"tribu"/ pasistatydina tikrus "rūmus", kuriuose telpa tėvai, seneliai, vaikai ir vaikaičiai. Vidury ranšio beveik amžinai negęsta ugnis. Guli aplink ugnį ant plikos žemės, lapų ar pelenų guolyje. Tik retų kultūringesnių giminių nariai pasitiesia iš karnų ir plaušų pasidirbtus nertinius patiesalus—isteiras, o dar rečiau pamatysi rekstį /gamaką, čia vadinamą "rėdė"/ ar iš šatrų ir vyčių pasidirbtą suolelį-lovą, kaboklų vadinamą "izidorio". Keturkampių ranšių sienas kartais apkrečia moliu, sto gus dengia "babaçu" ar ki tų palmių lapais, juos supindami. Kiti naudoja sudvigubintus lenktus laukinių bananų /pakova"/ lapus.

Indėnų malokose esu matęs mandiokų, kara, cukrinių nendrių... Jie neapsakomai brangina peilį, kirvį, foisą ir kauptuką, beveik kaip savo lanką ir strėles, kuriomis nusišauna žvėrių ir paukščių, prisišaudo žuvių, ginasi nuo priešų. Jų strėlės kiekvienai paskirčiai vis kitokios. Min ta beveik tik mėsa. Labai mėgsta medų, kaštanus /castanhas do Para/, laukų tukuri ir kt. Liesomis dienomis, kada nepavyksta medžioklė nė žvejyba, ryja viską, kuo galima pilvas apgauti. Tada indėnės parenka visokių įkandamų šaknų, šiaip nevalgomų v a i s i ų, ūgių, brazdo, kirminų ir vabalų...

Mums prie jų priprasti sunku.

/Bus daugiau/

Démesio!!!

Gero drabužio reik? — Į VILNIAUS siuvyklą eik!

Alfaiataria «VILNIUS»

Juozas Karpavicius

Av. Duque de Caxias, 237 - São Paulo

PADARIA CAIEIRAS

KEPYKLA, MAISTO IR GĖRIMŲ PARDUOTOVĖ

Ona ir Edvardas Paźerai

SAVININKAI

Vila Cresciuma - Caieiras - EFSJ - Est. S. Paulo

• STATYBOS MEDŽIAGOS •

Namų įrengimai, Baldų dirbtuvė, Parketo ir Grindų plytelių Fabrikas. - Greitas pristatymas į bet kurią miesto dalį

CARLOS KORKISCHKO

Fabrikas ir Raštinė

AVENIDA ZELINA, 363 — TELEFONAS 3-0660

CAIXA POSTAL, 4444 — SÃO PAULO

Nori dailių, elegantiškų ir tvirtai pasiūtų rūbų? — Užsisakyk seniausioje, lietuvio savininko siuvykloje

ESTANSAN

Siuvyklos sandėlyje didelis visokių me džiagų pasirinkimas — Priimami užsakymai ir iš atsinešamų medžiagų.

Estanislau Šlikta

Especialista em Manteaux e Tailleurs p/ Senhoras

Telefone: 4-1940

R. Washington Luiz, 322 — 1.º and. — S. Paulo

CASA "JONAS" Avalynės parduotuvė

Batai, batukai ir pusbaciai "Jonas" siuvami nuosavoje dirbtuvėje, todėl kainos yra prieinamiausios ir pasizymi savo stiprumu, elegantiskumu ir patogumu.

CALCADO JONAS J. VIGELIS

KRAUTUVĖ:
Avenida Zelina, 73
SÃO PAULO

FABRIKAS
Rua São Caetano, 862
TEL. 9-4682

Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

AV. TIRADENTES, 1026 - Tel. 4-8320 - S. PAULO

Prenumerata metams Cr.$ 50,00 • Į užsienius 4 doleriai

Vaikai, kurie pagerbia savo tėvus

Vaikų ateitis dažniausiai priklauso nuo kelio, į kurį tėvai juos įvedė, o senų tėvų laimė — nuo vaikų ir vaikaičių. Svarbu, kad ryšiai tarp jų būtų nuoširdūs. Gražių pavyzdžių šioje srityje mums duoda seniausieji ateiviai lietuviai ir jų palikuonys. Štai viena Laranjeiras do Sul valsčiaus mokyklos mokytoja, Paraná valstybėje, yra Vila Vermonde ūkininko Antano Benderavičiaus duktė Rosalina, kurią turime priskirti jau prie antros čia gimusios kartos, su savo tėvais, ir ją aplankančiais lietuviais, kalba gražiai lietuviškai. Jaunutė mokytoja tuo būdu viešai pagerbia savo tėvus, parodo aukštą savo, kaip gerai išauklėto vaiko, pareigų supratimą ir, gal būt, dėl to yra visų gerbiama.

Benderavičių šeima į Braziliją atvyko Rusų-Japonų karo metu.

Kitą gražų pavyzdį randame čia pat netoli S. Paulo. Į Jacarei apylinkes pirmieji lietuviai atvyko jau 1888 metais. Tarp kitų čia apsigyveno Šeškevičiai, Kupčinskai, Būbnai, Gogiai. Dabar senųjų jau nebėra. Geležinkelio Central do Brasil dirbtuvėse dirba pats seniausias jų palikuonis. Stalius Benediktas Šeškevičius, 54 metų, susitikęs lietuvį, mėgsta pasikalbėti lietuviškai. Benediktui čia viskas yra sava, jis susigyvenęs su vietos papročiais, yra vietinės Šv. Benedikto Draugijos iždininkas, bet, kai ima pasakoti apie nuo Starapolės (dabar Marijampolė) kilusius savo tėvus ir kitus senuosius Jacarei apylinkių gyventojus lietuvius, apie jų švenčių apeigas, jų pasilinksminimus su skambiomis dainomis, Benedikto veidas nušvinta, jį apgaubia ypatinga lietuvio garbės aureolė.

Taip didžiai savo tėvus pagerbia tik dorai, pagal tėvų papročius, išauklėti vaikai. O kiek tėvų, jau iš vėlesniųjų ateivių, turi čia savo vaikus ir... jų neturi?!

SIMAS BAKŠYS

Kava ir žuvys

Š. Parana. — Sabaudia apylinkių ūkininkai lietuviai yra pažangūs ir prisitaiko prie rinkos reikalavimų. Anksčiau augindavo tik javus, vienas kitas laikydavo kiaulių, jas penėdavo ir parduodavo. Kiaulių ūkis pelningas ir lietuviai čia jį praplėtė. Kartu ėmėsi sodinti kavą ir dabar daugelis turi gražius kavynus. Už kavos maišą (40 kg.) moka iki 150 kruzeirų. O kada geras derlius, nuo krūmo pribraukiama po pusę maišo, ir po daugiau. Seniausius kavynus, maždaug po 900 krūmų, čia turi Br. Šneideris ir V. Zumas. Pastarasis šiemet pribraukė jau apie 600 maišų. Tuo paskatinti griebėsi užsivesti kavynus ir kiti. Be to, Br. Šneideris ima verstis ir žuvių ūkiu. Prieš trejus metus jis šale upeliuko pasidarė 1.200 kv. m. tvenkinį ir įleido į jį tik 60 karpių. Žuvis maitina maltais kukurūzais, o karpiai /baltieji/ per metus užauga iki 1 kg. ir nuostabiai greit veisiasi. Lig šiol Br. Šneideris jau pardavė šimtus tuzinų auginimui ir virš 100 kg. stambių karpių mėsai. Už 1 kg. čia vietoje moka po 30 kr.

Žuvių ūkis visoje Brazilijoje yra, gal būt, pelningiausias. Nereikia didelių plotų žemės, nei daug darbininkų. Žuvių ūkis patartinas ypač prie miestų ir gerų kelių.

LIET. ŪKIN.

Šarančiai nuėdė javus, išstipo kiaulės.

Pas mus Palmeira valsč., Rio Grande do Sul valstybėje, einasi ne labai gerai. 1947 m. buvo užėję šarančiai [braziliškai gafanhotos] jie pridarė daug žalos, nes nuėdė visus javus. Apgynėme tik kviečius, bet iš pupelių ir kukurūzų nieko mums nepaliko. Gruodžio mėnesį, kai šarančių antplūdis pasibaigė, vėl kai ko pasisodinom. Bet šiemet mus ištiko kita nelaimė: kiaulių maras buvo toks žiaurus, kad, nežiūrint visų kovos priemonių, retai kur liko kokia kiaulė.

M. CIKANAVIČIUS

Knygos!

Lietuvos Konsulate galima gauti "Kovojantis Karavanas", "Knygnešio Tragedija", "Paskutinis Prūsų Sukilėlis" ir kitokių knygų. Norintieji įsigyti prašomi kreiptis darbo valandomis. Rua Jaguaribe, 477.

ŽINIŲ redakcijoj galima gauti V. Krėvės "Dainavos šalies Senų Žmonių Padavimai", Nelės Mazalaitės Krūminienės "Apversta Valtis" ir įvairių atviručių su Lietuvos vaizdais.

Elizabeth Augis, Onos ir Juozo Augių duktė, rugsėjo 15-tą atšventusi savo vienerių metų amžiaus sukaktį.

Kas? Kur?...

Vienintelis Jacareí miestelio gyventojas lietuvis yra Vincas Klimeika, fotografas, čia gyvenąs jau 16-tus metus. Foto srityje yra tiesiog menininkas ir neturi čia konkurentų. Gyvena ir dirba savuose namuose.

Iš Ponta Grossa, Parana valst., mums praneša, kad kai kurie pontagrosiškiai lietuviai neužsisako lietuviškų laikraščių tik dėl to, kad jau užmiršę lietuviškai, o kiti niekad skaityti nemokėję, bet, paėmę ŽINIŲ prenumeratorių knygą patikrinom, kad greta jų ten yra tautiečių ir susipratusių, ir pažangių.

Šiomis dienomis redakcijoj apsilankė: rašytoja Karolė Pažėraitė kartu su savo broliu E. Pažėra, poetas K. Jūra, Kostas Meškauskas, turėjęs Kaune Mašinraščio, Stenografijos ir Buhalterijos Kursus, automechanikas Arnoldas Štareika su žmona, P. Petrikas, pensijon išėjęs tipografas, biznierius F. Čemarka ir ūkininkas Br. Šneideris su dukrele Marija.

Santos mieste S. Casa ligoninėj liepos 21 d. pasimirė Jonas Zoljeska, sūnus Jono ir Viktorijos, 61 metų kilęs iš Alytaus. Buvo vedęs. Giminės prašomi kreiptis į Lietuvos Konsulatą dėl palikimo.

Rugsėjo 10 d. mirė Jonas Levickas, 30 metų, vedęs, bet išsiskyręs. Vaikų nepaliko. Bom Retire gyvena jo motina. Iš profesijos buvo confeiteiro, bet dirbo ir kaip rūbų prosintojas. Mirė todėl, kad nebrangino savo sveikatos. Vakare vienoje krautuvėje su draugais susilažė išgerti litrą degtinės. Laimėjo, bet... ryta rado gatvėje mirusį.

Copeira arrumadeira

Nedidelės šeimos namuose reikalinga mergina "copeira arrumadeira".

Kreiptis per telef. **6-5229**

Composto e impresso na
TIPOGRAFIA BALTICA
Alexandre Bumblis
Avenida Tiradentes, 1026
Telefone 4-8320 — S. Paulo